

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Barcel·lonès, 18 - Telèfon n.º 255

ANY II

Mataró, dimarts 23 novembre 1937

NUM. 416

NÚMERO SOLT: 1,5 cts
SUBSCRIPCIÓ: 2,50 PEsSETES MES

El President Companys a l'estranger

La curta estada del nostre President a França i a Bèlgica ha tingut força a la política i entre ella no és la menor l'haver mostrat, en carn i ossos, aquesta figura que correspon al nom de Companys, molt popular a l'estranger, però que tenia un aire llegendari.

Actualment, el món polític estranger, malgrat l'incògnit del viatge presidencial, veu en Lluís Companys un home concret. I s'adona que tot és en ell realitat pura; que el seu entusiasme és gairebé assenyat, diríem modest, sense cap punt de contacte amb aquelles arrogàncies que a l'estranger femem sempre de trobar en els polítics ibèrics que van pel món amb aire d'ambaixador de Felip II...

El viatge ha estat d'incògnit. Però permeteu-me que us tradueixi el següent passatge d'un article meu a la «Tribune des Nations»: «Els comentaris que han acompanyat el viatge del President Companys a París i a Bèlgica, havien d'existir encara amb més força a l'interès que des dels darrers mesos desvetlla a l'Europa Occidental la posició de Catalunya dintre el conjunt del problema espanyol. El viatge del President català s'ha desenvolupat, no obstant, de Perpinyà a París i de París a Brussel·les i tornada d'una manera estrictament privada. Na ha tingut cap contacte polític ni a la capital francesa ni a Brussel·les, on hi havia reunida la conferència de les nou potències. A més d'això, el seguici del President Companys no comprenia ni consellers tècnics ni homes polítics. Però cap d'aquestes percussions que ha subratllat l'incògnit del President de la Generalitat no ha pogut evitar el fort corrent de curiositat política que aquest viatge ha produït.

Un fet notable és que, en els titulars de la gran premsa de París i de Brussel·les, el nom del President anava sense explicació, tot sol, per exemple: «Mr. Companys surt cap a Brussel·les». Res d'aquells afegitons a què els noms dels personatges espanyols recorren per tal d'ésser identificats com quan es diu: «M. X, president o ministre d'això o d'allò», o bé «M. Y., ambaixador de tal o de tal altre lloc». No: M. Companys no necessita aclariment. Hom sap qui és i qui és el poble que li fa costat.

No cal dir com aquest viatge, precisament per haver estat tan reservat, tan poc exhibicionista, ha mostrat la capacitat política del nostre poble i ha fet pujar les possibilitats de Catalunya. Però potser sí que cal dir, sortint al pas a suspicàcies inevitables, que si el viatge del President Companys ens ha satisfet com a catalans, també ens ha satisfet com a ciutadans de la República.

Els homes es gasten després d'un llarg contacte amb la vida internacional. Ha demostrat a Europa que la República no està condemnada sempre a servir-se dels mateixos homes, sinó que en té de nous de la categoria política del President Companys que és haver fet un gran servei a la nostra causa comuna.

En resum, doncs, aquestes han estat jornades bones durant les quals Catalunya ha pres no sols la seva pròpia representació, sinó la de la República, a l'estranger. Esperem que en les mateixes condicions, encara, arribarem a tenir més bones jornades.

NICOLAU M.ª RUBIO

El carrer dels talents

A la gent que ve a Odessa se'ls ensenya el seu parc pintoresc, vora la mar, el carrer de Lassalle, sempre tant animat, i l'estàtua de Richelieu. Garlaires, els guies descriuen amb veu monòtona les nombroses curiositats d'aquest port, però s'obliden de parlar d'un carrer meravellós del qual la ciutat d'Odessa pot estar orgullosa i que augmenta la seva glòria. En les dues barriades del carrer Ostrovidov on s'han agrupat tots els establiments escolars per a l'ensenyança de la música i de les arts teatrals, poden veure's persones notables.

Al carrer Ostrovidov hom es troba sota l'imperi dels sons. Tan aviat són els del violí, del piano, de la flauta o dels cors, com és una cançó la que vola alegre i llure. Passejant per aquests carrers es poden sentir les més complexes i belles obres de Mozart i de Tchaikovski, de Beethoven i de Glinka. Més lluny es poden veure grups de nois, entremaliats i alegres, que la recorren amb els seus quaderns de música sota el braç. Seguint-los. Són nens com tots els alegres infants soviètics. «Escola Stoliarski», llegim en lletres d'or. En espera que les classes comencin, els nens organitzen un joc. Valentí Surtchenko desapareix no es sap a on. Les noies imiten un galliner. Sentades en cercle comencen a cloquejar una cançó. Valentí s'apropa a elles a pas de llop, retenint el seu alè. Es un gavilan que va a caure damunt el galliner i posar fi a la seva joirosa cançó. Però Lidia adverteix la sombra de Valentí. Al seu crit d'ensurt, les seves companyes es llancen a la persecució de Valentí, l'esperver. Però ell s'amaga hàbilment. Un timbre crida els nens a l'estudi.

Veleu-los transfigurats. S'han transformat en greus i recollits, com convé als músics. I no són pocs. Són dos-

cents cinquanta. Tots són nens meravellosament dotats. Els seus pares no tenen necessitat de fer antecambra a casa dels rics perquè els ajudin els nens a «fer carrera»; mentre que en els països burgesos un nen que té talent no arriba més que a costa de molts sofriments, privacions i humiliacions. A la U. R. S. S. els nens ben dotats són objecte de la commovedora sol·licitud de tots.

A Odessa els professors busquen els nens de talent. Aquesta primavera, a l'Escola Stoliarski han estat escollits 400 nens. Han tocat el violí, el

piano, el violoncel, l'acordeó. Han cantat i ballat. Si el nen promet, l'escola ho farà tot pel desenvolupament de les seves capacitats i contribuir al floreixement del seu talent. Actualment, els nens dels coljosos són objecte d'un mirament molt especial. Entre ells es descobreixen excepcionals capacitats innates. L'escola té un internat en el que hi viuen 50 nens de coljosos. La major part d'ells són violinistes i violoncel·listes de gran valor.

Hi haurà qui afirmi que no és necessari ensenyar a tocar als fills dels coljosos més que instruments de vent i que el violí, el «rei dels instruments» els és incomprendible i inaccessible. La vida desmenteix aquestes «teories» que ens són estranyes. La escola Stoliarski no té bastant lloc per a tots els que volen entrar allí. Hi ha tants nens ben dotats a Ucraïna! Per això s'ha decidit construir per a aquesta escola un nou edifici. Els treballs de construcció ja han començat, a la vora del mar, en un lloc elevat i pintoresc d'Odessa. Hi haurà lloc per a 330 alumnes d'aquesta escola.

Ara, deixem a un costat els nens i donem una ullada a les altres cases d'aquest carrer. Totes aquestes ocupades ja sigui per escoles de música, ja sigui per escoles teatrals. Fills de obrers, de coljosos, d'intel·lectuals soviètics aprenen allí la música i l'art escènic. Molts alumnes d'aquestes escoles són joves de talent, davant els quals s'obren amplies horitzons.

A l'Escola de Música se'ns mostra un document històric: a l'acabament del segle XIX els mecenes d'Odessa resolgueren obrir allí una escola de música; però faltaven recursos, les sumes donades pels filàntrops no eren suficients. Es dirigiren al Ministre de Finances. Aquest respongué que encara que la idea d'obrir una escola de música li somrigués, no podia no obstant, assignar les sumes necessàries per a aquest projecte.

Avui Odessa és rica en escoles de música. En aquesta mateixa classe es troba el gloriós Conservatori d'Odessa, que ha tingut entre els seus alumnes noms no solament coneguts al nostre país, sinó a tota l'Europa occidental. Com els violinistes David Oistrach, Lisa Ghilels, Miquel Fictengoobis, pianistes com Emili Ghilels, Jacob Zak i Tatiana Goldfabre. El Conservatori escolleix els seus alumnes entre el millor dotats del carrer Ostrovidov. Els talents no falten! En una certa època no sé qui va proposar tancar el Conservatori i fer d'ell una simple escola de música. Els esforços dels pedagogs assoliren sos-

No feu cas del que diguin els feixistes i els inconscients que els fan el joc. La guerra no s'acabarà sinó amb la nostra victòria.

treure el Conservatori d'aquest atemptat.

El Conservatori d'Odessa, inaugurat en 1913, no ha prosperat fins després de la gran Revolució Socialista. El poble ucraïnà, musical, alegre i cordial, ha resultat un verdader viver de talents, molts dels quals han vingut a Odessa.

El Conservatori no solament forma músics i cantants solistes, forma també col·lectius. Fa cinc anys arribaren a Odessa trenta cinc excel·lents cantants de la República Soviètica Socialista de Moldàvia. El Conservatori féu amb ells el cor moldav «Doina» que és avui un dels millors conjunts de cors populars. Alguns anys abans la fàbrica de construcció de navil·lis de Nikolaiev envià a Odessa 45 músics principiants. El Conservatori composà amb ells una brillant orquestra d'un conjunt perfecte i ben disciplinat des del punt de vista tècnic. Es parla d'ell a Odessa i a Nikolaiev com d'una gran força musical i cultural.

El jove compositor Vagam Araratian fa els seus estudis en el Conservatori de Odessa. Arribà allí des dels fons d'un poble de les muntanyes de Armènia. Acaba d'enllestir una simfonia dedicada al XX aniversari de la gran revolució socialista de la U. R. S. S.

El carrer Ostrovidov no s'adorm fins molt tard de la nit. Odessa l'ano mena amb raó el carrer dels talents.

AMETLLES
ES COMPREN
CONFITERIA BARBOSA

Informació local DIETARI

Fa uns quants dies hom nota com molts ciutadans ensenyen d'amagatots i només als amics de confiança, un paperet ple de xifres.

Són dades facilitades per «Radio Verdad», aquesta emissora facciosa la direcció de la qual és plaça Bados, n.º 8, Salamanca, no obstant i que, en començar, s'escolti el clàssic canari de les radios italianes.

¿Què hi ha escrit en aquell paperet?

Ah!
Misteri.

Aclarim-lo aquest misteri.

Segons «Radio Verdad», quan els facciosos guanyin — ara li fan el mà nec — només seran vàlids determinats bitllets del Banc a Espanya.

I la gent es lliura a especulacions de totes classes i els bitllets «vells» es paguen amb prima.

La qual cosa fa que els «vius» poc escupolosos es dediquin a tota classe de transaccions.

Podríem fer molts comentaris a l'entorn d'aquest afer. Però un dietari no és el lloc adequat.

En fem un només.

Els facciosos no creuen, no poden creure el que diuen, si més no perquè ells han fabricat bitllets per a donar i per a vendre i aquests bitllets tampoc no tenen la cobertura or.

¿És que hi ha, doncs, prou bona fe per a suposat que anul·laran els bitllets que han fabricat ells i, en canvi, respectaran una part dels nostres?

¿És que ja és segur que la guerra la guanyarà el Franco?

¿És que si guanyés en trobaria de bitllets?

Es pot ésser animal, però no tant.

C.

Generalitat de Catalunya DEPARTAMENT de FINANCES

Servei Tècnic del Crèdit
i de l'Estalvi

Com a conseqüència del Decret de 5 del corrent, relatiu a la Comissió Reguladora de Salaris, ens assabenta el Consell d'Economia que cap empresa no podrà efectuar augmentos en els sous dels seus treballadors, sense la prèvia autorització de l'esmentada Comissió Reguladora.

Per tal que els organismes de Crèdit contribueixin a donar exacte compliment a aquesta disposició i a l'efecte d'evitar possibles abusos en què podrien incórrer algunes empreses poc escrupoloses en donar particulars interpretacions a la llei, d'acord endavant les relacions de sous que hom acompanya per a justificar pagaments de quantitats destinades a honoraris d'una empresa comercial o industrial, caldrà que portin l'aval del Delegat de la Generalitat respectiu, en aquesta forma:

«Certifico, sota la meua responsabilitat, que els sous que s'esmenten en la present relació no han estat objecte de cap augment». (Signatura del Delegat).—Barcelona, 21 d'octubre del 1937.—Generalitat de Catalunya.—Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi.

Els Bancs que sotasignen, es complauen en fer pública aquesta disposició, per tal d'evitar els consegüents entorpiraments en el pagament de quantitats destinades a setmanals.

Mataró, 26 d'octubre del 1937.

Banca Ainus - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Coloniol
Banc Urquijo Català - Majó Germans - Caixa d'Estalvis de Mataró

Informació del dia

Barcelona

4 tarda

La lluita al front d'Aragó

Comunicat oficial

LLEVANT.—En descoberta cap a les avançades de Conduc es feren algunes baixes als rebels.

Fou hostilitzat el trànsit de la carretera i ferrocarril de Terol a Saragossa.

EST.—Sense notícies d'interès.—Febus.

Quatre cotes a poder de la República al front de Llevant

MORA DE RUBIELOS.—(De l'enviat especial de Febus).—Les forces d'una de les brigades que cobreixen el front del 13 Cos d'Exèrcit realitzaren durant el dia d'ahir una rectificació a l'avantguarda de les nostres línies, al nord oest del poble de Lidon. Com a conseqüència d'aquesta modificació de traçat, que no trobà oposició de part de l'enemic, han quedat al nostre poder les cotes 1.308, anomenada Cabeza de las Yuntas de Corbaton, 1.414; 1.408, al nord-oest de los Corrales de Rope, i al 1.400, situada a les proximitats del camí de Rubielos de la Cerida i Argente.

En altres sectors d'aquest front, es practicaren també reconeixements, sense que l'enemic acusés la seva presència.

Així mateix, les forces d'aquest cos d'Exèrcit, han hostilitzat en diferents llocs les posicions enemigues i la nostra artilleria s'ha emprat amb eficàcia contra el tràfic ferroviari observat a les línies que convergeixen a Terol.

Hi hagué també tiroteig a les posicions situades al nord i al sud de Bueña i Villarquemado.—Febus.

«La gloriosa» en vol de reconeixement

SARINYENA.—De l'enviat especial de Febus.—L'artilleria ha treballat molt el dia d'avui, registrant-se també nodrit foc de fusell i metralladora. A tota la zona des del riu Ebre a Tardienta, hi ha hagut activitat.

Les bateries republicanes han disparat sobre les posicions faccioses de Perdiguera i Lecinyena i amb gran intensitat sobre els ports rebels. El Primoral, Punta Calvario i Ermita de Santa Cruz, impedit que es verificuessin els rellevaments, així com paralitzant per complet els treballs de fortificació.

Per la seva part les peces enemigues han dirigit llurs focs cap a El Vedado i Valdeabril, sense conseqüències.

En direcció al poble de Zuera s'ha vist passar un grup d'aparells lleials vivant després a l'esquerra en direcció a Villamayor i Saragossa, sense que s'escoltessin explosions.

Poc després han tornat a aparèixer els dits aparells, sense notar-se en ells cap anormalitat, amb tot i que aquesta vegada des dels parapets enemics de la Casa del Verdugo, de Zuera, se'ls féu multitud de disparos.—Febus.

El servei de Presons

En el ministeri de Justícia han lliurat una nota en la qual el ministre dona compte d'una memòria feta posant en relleu la tasca del personal del cos de Presons en el territori lleial i el que es portà a terme en el terreny que domina el Franco i... acompanyament.

El ministre anuncia que de tots aquests documents se'n farà una edició en diverses llengües per tal de donar-ho a conèixer al món.—Febus.

Casament

Demà contraurà matrimoni el sots-secretari del ministeri de Governació, Rafael Méndez. Actuaran de testimonis els ministres de Defensa i Governació i els casarà el ministre de Justícia, en qualitat de Notari Major de l'Estat.—Febus.

Una estafada important

En el moment que anaven a cobrar un xec de 342.000 pessetes en un banc de la plaça de Catalunya, han estat definguts quatre individus molt ben vestits i que pel que s'ha descobert ja ho tenien preparat per marxar a l'estranger.—Febus.

Els ferrocarrils

Per tal de donar compliment al decret de crear la Xarxa Nacional de Ferrocarrils que ha de reunir totes les companyies de ferrocarrils, avui es reunirà la comissió corresponent sota la presidència del ministre del ram.—Febus.

El President Companys

El senyor Companys s'ha reintegrat avui al seu despatx de la presidència.

Ha conversat amb els periodistes als quals els ha dit que durant la seva absència s'ha assabentat dels rumors que han circulat aquests dies. Ha afegit que aquests rumors, potser que no valia la pena que fossin desmentits per a ell, tota vegada que ja ho ha fet d'una manera rotunda el Cap del Govern Dr. Negrín.

Ha afegit que el seu viatge ha estat motivat únicament per qüestions familiars i que en el transcurs d'aquest ha pogut comprovar la solidaritat i l'afecte que arreu es manifesta pel Govern de la República i per la causa que defensem.—Febus.

Madrid

4 tarda

Ales negres a Llevant

VALENCIA.—A tres quarts de tres d'aquesta matinalada han aparegut uns aparells pel cantó de Sagunto.

Degut al ràpid funcionament dels reflectors i de les bateries antiàeres, no han pogut precisar cap objectiu i han hagut de deixar anar la seva càrrega mortífera prop del port sense produir cap dany.—Febus.

Estranger

4 tarda

Els rumors a França

LIÓ.—Aquests dies han corregut tota mena de rumors relacionats amb el complot dels «cagoullards». Havia adquirit molta consistència el rumor que s'havia efectuat un rellevament de forces del camp d'aviació per haver-se descobert un complot relacionat amb l'esmentat afer.

No hi ha res cert i oficialment es diu que l'origen d'aquest rumor és unes operacions de defensa aèria que s'han portat a cap aquests dies sense que s'hagi traslladat cap oficial ni cap guarnició.—Febus.

La «tranquil·litat» portuguesa

LISBOA.—Enric Paiva Conceiro va adreçar una lletra a Oliveira Salazar, protestant d'uns fets que s'han produït a Angora. Al mateix temps va fer còpies d'aquesta lletra i les ha fetes circulars.

L'han defingut i l'han condemnat a presidí.—Febus.

No ens ho creiem

BERLIN.—Von Neurath, ministre nazi d'affers exteriors, ha obsequiat els representants del Govern hongarès que han visitat Alemanya.

Ha pronunciat un discurs en el qual ha dit que Alemanya desitja la pau i treballa per una pau efectiva i duradora.

El representant hongarès ha dit que cal enfortir els llaços i començar decididament una política de convivència.—Febus.

El viatge de Lord Halifax

LONDRES.—Lord Halifax ha retornat del seu viatge a Berlín.

Ha estat rebut pel Rei al qual ha informat del resultat del seu viatge.—Febus.

La crisi belga

BRUSSEL·LES.—El rei ha cridat a Tschoffen, cap dels social-cristians, per tal d'encarregar-li la formació de govern.

Tschoffen, en efecte, ha rebut l'encàrrec i poc després ha fet pública la

seva resposta, que ha estat negativa.

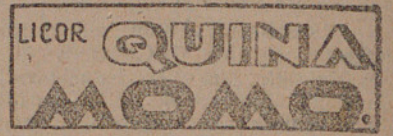
Poc després l'encàrrec l'ha rebut l'ex-ministre Brunet, diputat socialista, el qual també poc després ha declinat.

Finalment Paul Janson ha rebut l'encàrrec i a hores d'ara encara no se sap si acceptarà o declinarà.—Febus.

Els rumors arriben a Grècia

ATENES.—En alguns centres estrangers ha circulat la notícia d'haver-se produït disturbis.

La tranquil·litat és absoluta i per tant es desmenteixen els rumors.—Febus.

DARRERA HORA

545 tarda

Sobre el restabliment del culte catòlic

CASTELLÓ.—El diputat F. Gómez Hidalgo ha lliurat una nota als periodistes recordant que quan un grup de ciutadans va demanar en agost passat autorització per celebrar misses en privat, ell va alçar-se per protestar que els eterns «negociants de la fé» aprofitessin aquelles circumstàncies per intentar obrir altra vegada el camí a l'hegemonia que els catòlics havien tingut al país.

Ara, un grup de catòlics bascos ha demanat permís per celebrar misses en públic en una església de Barcelona i creu que no són antifeixistes els que es preocupen de donar espectacularitat al seu culte d'una manera pública, quan en territori facciós els catòlics són al costat de totes les criminalitats que es produeixen. Com a diputat de la nació diu que cal oposar-se a aquesta pretenció perquè això equivaldria a legalitzar públicament el culte catòlic, que tan mal ha fet i fa a Espanya.—Febus.

1 reballant potser es reivindicaran

VALENCIA.—Avui han començat a treballar en la neteja dels carrers, vigilats per guàrdies d'assalt, unes brigades compostes per reclusos per delictes contra el Govern.—Febus.

Malgrat i haver assassinat tants sacerdots bascos, Franco vol protegir la religió

LLOC DE COMANDAMENT (Aragó).—Per uns evadits del camp facciós, s'ha sabut que en aquests últims temps, Franco ha extremat la seva campanya en pro de la religió.

Ha promès que si ell triomfa restablirà en absolut la religió catòlica, establint càtedres de religió a tots els instituts i altres centres docents i que protegirà tot el que tingui relació amb el catolicisme.—Febus.

Les ales negres...

CASTELLÓ.—Aquest matí uns aparells facciosos han volat sobre Peñíscola i Benicarló llançant algunes bombes que han fet un mort i sis ferits.—Febus.

...Covards com sempre

TARRAGONA.—A les 12:20 les sirenes han anunciat la proximitat de avions feixistes. Els han sortit al pas les esquadretes lleials i els ha posat en fuga.

A l'alçada d'Amposta han fugit en direcció al mar.—Febus.

IMPRESA MINERVA.—MATARÓ

AJUNTAMENT DE MATARÓ.—ALCALDIA.—AVÍS.—Es posa a coneixement dels ciutadans majors de 16 anys d'edat que encara no hagin sol·licitat o passat a recollir la tarja de racionament individual de tabac, que demà dimecres, a les 8 del vespre, acaba el termini per a la inscripció en el padró de fumadors, així com també el de la recollida de targes ja del·lenciades, concedint-se fins el proper dijous com a data definitiva per a la reserva de «lots».

Mataró, 23 de novembre del 1937.—L'Alcalde, Ramon Molist.

MANÇANILLA «LA MAJA»

XERES FINÍSSIM «PETRONIO MORALES PAREJA» - XERES Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

—No es pot dir blat que no sigui al sac i ben lligat; el mateix succeïx amb les botifarres que fan a l'Establiment de Carns i Cansaladeria del carrer de Sant Joaquim, núm. 55; no es pot apreciar la seva qualitat fins que s'han provat.—T. 292 R.

CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR
de la casa xeressana
MORALES PAREJA
Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

Subscripció Pro-Roba pel front

Suma anterior . . . 111.— ptes.
M. P. 5.— »
Rafael Julià. 2'50 »
Benet Jofre. 25.— »

Total. . . 143'50 ptes.

Continua oberta la subscripció a la Direcció de LLIBERTAT.

MORALES PAREJA — XERES
Demaneu sempre:
CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA Morales Pareja
CONYAC JULIO CESAR
Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

—El millor assortit en llanes per a labors el trobareu a La Cartuja de Sevilla.

Per 50 cèntims podeu fer un bon obsequi, amb

ILURENOS

postre mataroní

Demaneu-los en les bones fendes de queviures. — Fabricats per PASTISERIA BATET.

Capó dels Invàlids Bon Cooperatiu

Es posa a coneixement del públic en general que en el sortej efectuat avui a la Conselleria d'Assistència Social, corresponent al dia 22 de novembre del 1937, segons consta a l'acta a poder d'aquesta Conselleria, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al

Número 592

Els números corresponents, premiats amb tres pessetes, són els següents:

092 - 192 - 292 - 392 - 492 - 692 - 792 - 892 - 992.

Mataró, 22 de novembre del 1937.

El Conseller d'Assistència Social, *Jesús Serra*.

Clinica per a Malalties de la **Pell i Sang** Tractament del Dr. VISA - Dr. Llinàs
Tractament ràpid i no operatori de les almorranes (morenes)

Curació de les «úlceres (llagues) de les cames» — Tots els dimecres i diumenges, de 11 a 1 — R. CASANOVA (Sta. Teresa), 50 — MATARÓ